

FILOZOFIA

Praca dla uczniów z klasy I Technikum po podstawówce

Temat do zapisania do zeszytu: „Ile waży wiedza? Filozofia a nauka nowożytna”

- **WPROWADZENIE:**

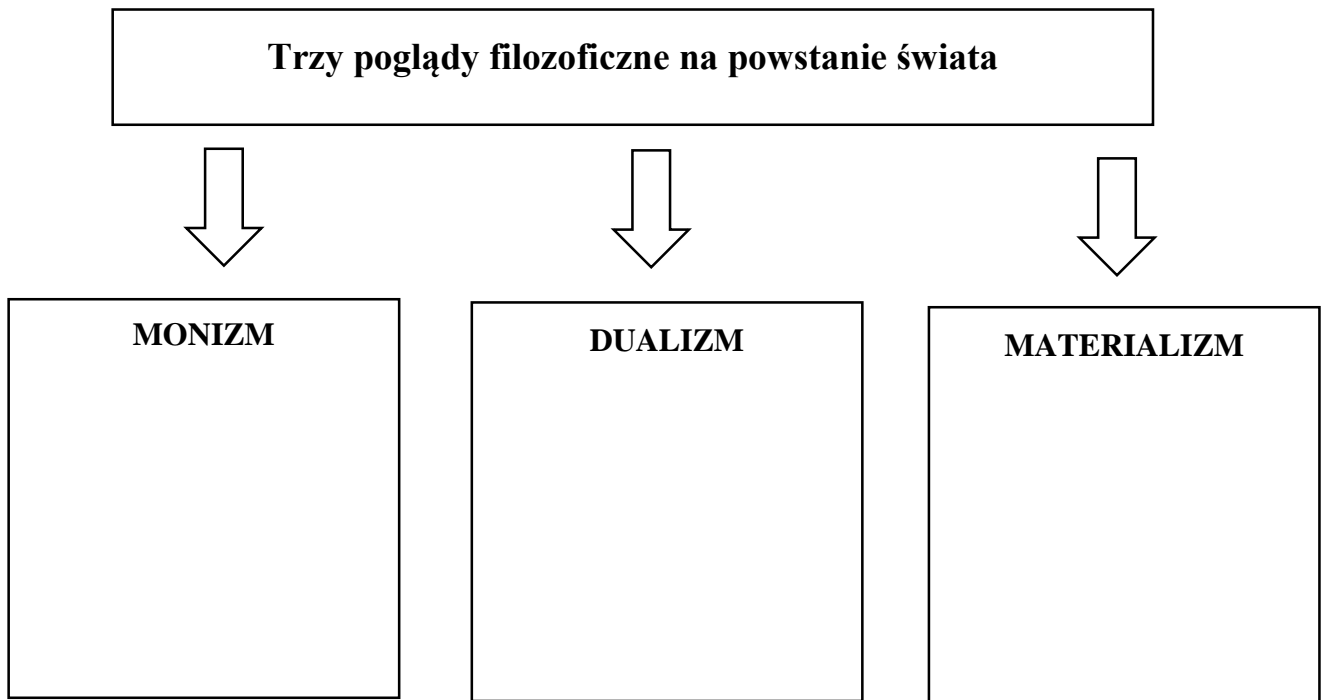
Szczęść Boże. Witam! Dziękuję za nadesłane prace z tematu o Arystotelesie. Na ostatniej lekcji zapoznawaliśmy się z życiem oraz poglądami filozoficznymi Arystotelesa. **Dzisiaj przeskakujemy w filozofii kilka wieków do przodu przechodząc od filozofii starożytnej do filozofii nowożytnej.**

Na początek zapraszam was do krótkiej lektury i usystematyzowania wiedzy.

- **Ćwiczenie 1: Przeczytaj poniższy tekst i wykonaj ćwiczenia.**

Jednym z kluczowych pytań (tzw. pytanie filozoficzne) dotyczy tego z czego składa się świat. Jest to niejako punktem wyjścia filozofii. Jak kojarzycie filozofowie greccy uważali że jest tylko jeden budulec świata. Jedni twierdzili, że to woda, inni że ogień jeszcze inni twierdzili że atomy. Zwolenników tego twierdzenia nazywano **monistami** (gr. monos – jeden, niepodzielny). Dopiero Platon i Arystoteles dostrzegli obok tego co materialne rzeczywistość niematerialną – duchową, psychiczną. W ten sposób pojawił się pogląd – **dualizm**, twierdzenie że świat jest zbudowany z dwóch składników. Filozofia nowożytna dokonała pewnej nowej specyfikacji -naukowcy zaczęli chętnie odwoływać się do atomistycznej wizji świata Demokryta, w prowadzeniu badań, zaś swoje poglądy coraz częściej zaczęli określać mianem: **MATERIALIZMU**. Jest to pogląd, który uważa że wszelkie byty niematerialne (dusza, Bóg) są w rzeczywistości złudzeniem i nie istnieją, a jednym i realnym tworzywem świata jest **MATERIA**.

POLECENIE: Przeczytaj jeszcze raz tekst i uzupełnij schemat wyjaśniając pojęcia.

Uzupełniony SCHEMAT należy wkleić luz przepisać do zeszytu!

Usystematyzowaliśmy wiedzę dotyczącą koncepcji powstawania świata oraz poznaliśmy nowe pojęcie materializmu. Teraz przejdziemy do poglądów poszczególnych filozofów nowożytnych skupimy się na twierdzeniach Izaaka Newtona i Francisa Bacona.

Najpierw zapoznamy się z życiem i działalnością naukową Izaaka Newtona.

- **Ćwiczenie 2: Przeczytaj tekst i wykonaj polecenia.**

Jednym z najsłynniejszych zwolenników teorii atomistycznej był Izaak Newton (1642-1727) filozof przyrody. Arystoteles opisywał świat jako jeden wielki organizm. Newton odrzucił tę koncepcję uważając że świat przypomina bardziej MECHANIZM, zaś wszystko co się w nim dzieje można opisać za pomocą podstawowych praw funkcjonowania materii. Takie stanowisko z czasem nosiło miano: MATERIALIZMU MECHANISTYCZNEGO. W wizji świata Newtona działa jedna siła – siła GRAWITACJI, ponieważ podlegają jej wszystkie byty na ziemi. Newton odrzucił przypadkowość w obserwacji świata a zastąpił ją prawami matematyki. Uważał że świat można porównać do zegara, w którym wszystko jest precyzyjnie ustalone, a zegar został

uruchomiony przez Boga, a obecnie działa już bez Jego interwencji kierując się prawami materii.

Przeczytaj jeszcze raz tekst i zaznacz właściwą odpowiedź:

1. Według Izaaka Newtona świat można opisać jako:

- a) organizm,
- b) monizm
- c) mechanizm
- d) materię

2. Jaką nazwę nosiło stanowisko prezentowane przez Izaaka Newtona?

- a) dualizm
- b) monizm
- c) materializm mechanistyczny
- d) wariabilizm

3. Jaka siła rządzi światem według Newtona?

- a) grawitacja
- b) ogień
- c) woda
- d) fizyka kwantowa

Odpowiedzi na pytania należy przepisać do zeszytu!

Po zapoznaniu się z poglądami Izaaka Newtona czas na ostatni akcent naszego spotkania. Wyjaśnienie pojęcia naturalizmu oraz zapoznanie się z poglądami Francisa Bacona.

- **Ćwiczenie 3: Przeczytaj tekst i wykonaj polecenia.**

Naturalizm – jest to pogląd filozoficzny który swoje źródło ma w poglądach atomistycznych. Odrzuca jednoznacznie wszelkie istnienie bytów transcendentnych (czyli np. Boga). Według tego poglądu istnieje tylko materia czyli natura, a świat jest całkowicie materialny.

W czasach nowożytnych dokonał się także pewien zwrot jeśli chodzi o naturę samej wiedzy. W starożytności poszukiwano wiedzy dla niej samej, zaś w czasach nowożytnych wiedza miała stać się praktyczna i użyteczna dla człowieka, służyć jego potrzebom. Dlatego też popularnością zaczęły się cieszyć różnorakie eksperymenty i obserwacje naukowe.

Jednym z głównych badaczy i naukowców, który realizował empiryczne metody badania świata był Francis Bacon – angielski filozof i uczony. Postulował on odrzucenie w poznaniu naszych ludzkich naleciałości, które nazywał idolami. Wyróżnił 4 rodzaje idoli w procesie poznawania.

1. **IDOLE PLEMIENIA** – są to złudzenia właściwe wszystkim ludziom, wynikające ze ludzkich skłonności, chociażby przypisywanie naturze celowości.
2. **IDOLE JASKINI** – mają źródło w indywidualnych cechach człowieka, na jaskinię złudzeń ma wpływ nasz charakter, przeczytane książki itp.
3. **IDOLE RYNKU** - wiążą się z niedokładnością języka i jego wieloznacznością. Rynek to symbol gwarnej miejsca gdzie trudno się porozumieć.
4. **IDOLE TEATRU** – to złudzenia wynikające z tradycyjnych uprzedzeń panujących w danym środowisku, przejęte choćby od autorytetów.

Przeczytaj opis pojęcia, a następnie wpisz jego nazwę do tabeli.

Pojęcie	Wyjaśnienie pojęcia
	Jedno ze złudzeń mające źródło w indywidualnych cechach człowieka, charakterze, utrudniają czyste poznanie.
	Pogląd filozoficzny odrzucający istnienie wszelkich bytów transcendentnych takich jak Bóg.
	Złudzenia właściwe wszystkim ludziom, wynikające z naturalnych skłonności.
	Złudzenia wynikające z tradycyjnych uprzedzeń związanych ze środowiskiem badającego
	Złudzenia wynikające z niedokładności i wieloznaczności języka.

Uzupełnioną tabelę należy wkleić lub przepisać do zeszytu jako część notatki!

Notatkę stanowią zadania przepisane lub wklejone przez was do zeszytu ucznia.

Wykonane ćwiczenia, jak również zapisaną do zeszytu notatkę należy wysłać w formie zdjęcia na podany adres mailowy: rolnikreligia2020@gmail.com

Czas wykonania zadania do 12.05.2020 r. (Wtorek). Życzę powodzenia!